

juli 2010

Nieuwsbrief IWI no 11 : losse foto's

Van de IWI-directeur

Zo'n omvangrijk project als Operatie Inhaalslag levert behalve een mooi eindresultaat ook altijd restwerk op. Van dingen die onder de Operatie hadden moeten vallen, maar door hun karakter een eigen 'Inhaalslag' blijken te vergen. Zo ging dat in elk geval bij onze Beeldcollectie. Na de schenking van de Albums aan het KIT bleef er een zootje ongeregeld aan beeldmateriaal liggen.

categorieën

Zo zag het er ongeveer uit, de collectie Losse Foto's in het IWI-beeldarchief: dozen, doosjes, blikjes, envelopjes of gewoon losse stapeltjes met een paperclip of een papieren omslagje bij elkaar gehouden. Ze zaten soms in boeken, los in albums of lagen gewoon in een kast. Zonder naam, datum of plaats van herkomst. En heel vaak stond er niets eens iets op de achterkant geschreven.

losse foto's in categorieën

Al die losse foto's zijn door Thea Lans in verzamelalbums gestoken, voor zien van een trefwoord, of zelfs van een datum. Thea Lans is wat je noemt een 'ervaringsdeskundige'. Zij zette bij haar werk aan het Beeldarchief haar persoonlijke ervaring over het Indische leven om in bruikbare kennis. En passant illustreerde ze daarmee de waarde van een cultuurhuis als het IWI dat immers dreef op de ervaringskennis van haar medewerkers.

ervaringskennis

Samen met Ankie van de Ven stelde Thea vast wat er op elke foto te zien was en bij wie zij dat betrouwbaar konden navragen. Natuurlijk allereerst bij collega's van het IWI. Maar als daar de ervaringskennis ontbrak, vonden ze altijd wel iemand elders, want zij kennen heel Indisch Den Haag en omstreken. Vervolgens bracht Thea de foto's onder in een door haar opgezet systeem van categorieën. En daardoor gebeurde er iets wonderlijks met de losse foto's. Opgenomen in de categorieën kregen ze *als geheel* een nieuw aanzien: ze vormden opeens een verzameling. En het accent lag niet meer op de individuen zoals in de familiealbums. De aandacht werd nu getrokken naar het aspect van het dagelijks leven waarin die veelal *ongeïdentificeerde* mensen op de foto's werden ingedeeld: de Bekende Plaatsen op Java, Vakantieoord, de Krijgsmacht of de Cultures, het Landschap, Planten/Bomen/Dieren/Vogels (wild), de Jacht, de Buitenbezittingen, en ook Volkstypen, Kunst en Bekende families. Net als de Albumfoto's bieden de LosseFoto's doorkijkjes in het leven van Indische mensen vóór de migratie, maar nu door dwarsverbindingen aangesmeed tot groep. Zo werd de LosseFoto's-collectie door Thea een groepsfoto van onze jongste Voorgeschiedenis.

groepsfoto

Overigens heeft Thea veel moeite gedaan voor het identificeren van al die Onbekende Mannen, Vrouwen, Kinderen en Echtparen. Vergeefs. Desondanks kregen ook alle 'Onbekenden' hun eigen plaats door de 'groepsfoto'. (ES)